

2016-12-14

LUNDS
UNIVERSITET

Statsvetenskapliga institutionen

Arbetsmiljöpolicy för Statsvetenskapliga institutionen inklusive mål för perioden 2015-2017 och handlingsplan för 2017

Statsvetenskapliga institutionens styrelse har vid sammanträde 2016-12-14 fastställt denna arbetsmiljöpolicy. Policyn är en lokal tillämpning av Arbetsmiljöpolicy för Lunds universitet och har utarbetats i enlighet med de krav som anges i AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete och AFS 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö. I policyn, som tagits fram i samråd mellan prefekt, skyddsombud samt representanter för lärare, administrativ personal och studenter i institutionens styrelse, anges den övergripande inriktningen för arbetsmiljöarbetet vid institutionen jämte målsättningar för perioden 2015-2017 och konkreta åtgärder för 2017.

Arbetsmiljöarbetet vid Statsvetenskapliga institutionen – en introduktion

Ett förebyggande arbetsmiljöarbete leder till en god arbetsmiljö som gynnar alla. Enligt Arbetsmiljölagen ska arbetsmiljöarbetet bedrivas på ett systematiskt sätt och ingå som en naturlig del i den dagliga verksamheten. Detta innebär bland annat att arbetsförhållanden kontinuerligt ska undersökas, riskbedömningar göras, risker åtgärdas och följas upp och kunskap och information i arbetsmiljöfrågor spridas på arbetsplatsen. Det systematiska arbetsmiljöarbetet omfattar alla fysiska, psykologiska och sociala förhållanden som har betydelse för arbetsmiljön.

Vid Statsvetenskapliga institutionen är det prefekten, såsom ansvarig för arbetsmiljön, som leder arbetsmiljöarbetet. Arbetet sker i nära samverkan med institutionens anställda och studerande.

Enligt föreskrifterna AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete och AFS 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö ska det, som ett led i arbetsmiljöarbetet, finnas en arbetsmiljöpolicy vid varje arbetsplats. Denna policy ska beskriva hur arbetsförhållandena ska vara för att ohälsa och olycksfall i arbetet ska förebyggas och en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Arbetsmiljöpolicy för Statsvetenskapliga institutionen – övergripande mål

En ökande profilering och konkurrens inom och mellan universitet och högskolor har ökat kraven på Statsvetenskapliga institutionen som forsknings- och undervisningsmiljö. Det har också inneburit att kraven på institutionen som arbetsplats och arbetsmiljö i mer allmän

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Internet	E-post	Internpost
Box 52 221 00 Lund Sverige	Paradisgatan 5 Hus H, Eden	046-222 00 00 (vx)	046-222 40 06	www.svet.lu.se	svet@svet.lu.se	Hämtställe 35

mening tilltagit. Den forskning och utbildning som bedrivs vid institutionen ska vara konkurrenskraftig och kännetecknas av hög kvalitet och stimulera till kreativitet och nytänkande. Forskning och utbildning ska därtill utövas under trivsamma former i ändamålsenliga och funktionella lokaler, tillgängliga och anpassade för alla anställda och studerande i den utsträckning som behövs.

Det ligger i institutionens intresse att, samtidigt som verksamheten inom forskning och utbildning är konkurrenskraftig och håller hög kvalitet, se till att kvaliteten på arbetsmiljön för personal och studerande är god. Det är angeläget att institutionens viktigaste resurs – människan – trivs och fungerar väl i sitt arbete och kan erbjudas en säker, trygg och stimulerande arbets- och studiemiljö. I ljuset av en universitetsinstitutionens speciella karaktär i form av anställnings-, arbets- och studieförhållanden – med höga prestationskrav, ett betydande inslag av ensamarbete och ibland oklara gränser mellan arbete och fritid – bildar förebyggandet av psykosociala problem, som till exempel negativ stress och utbrändhet, en särskilt viktig komponent i arbetsmiljöarbetet. Även alkoholrelaterade problem ska beaktas i arbetet för en god arbetsmiljö.

Arbetsmiljön vid Statsvetenskapliga institutionen ska emellertid inte bara vara säker och fri från ohälsa utan också utvecklande. Samtidigt ska den vara möjlig att påverka för den enskilde. Ett viktigt mål för institutionen är därtill att kunna erbjuda alla anställda och studerande en etiskt hållbar arbetsmiljö. Detta innebär bland annat att kränkande särbehandling inte accepteras på arbetsplatsen eller i studiemiljön och att det råder nolltolerans mot alla former av trakasserier.

Arbetsmiljöarbetet ingår som en naturlig del i institutionens verksamhetsplanering. Resurser för förebyggande arbetsmiljöarbete och för information och utbildning i dessa frågor ska finnas tillgängliga.

Ansvar för arbetsmiljön

Prefekten har ansvar för det löpande arbetsmiljöarbetet vid Statsvetenskapliga institutionen och för att arbetsmiljöaspekter finns med i planeringen och genomförandet av all verksamhet. Prefekten ansvarar för att arbetet bedrivs enligt intentionerna i arbetsmiljölagen med målet att ingen anställd eller studerande skadas eller far illa på arbetsplatsen eller i studiemiljön, varken fysiskt eller psykiskt. Vid tillfällen när detta ansvar av någon anledning inte kan fullgöras ska prefekten informera Samhällsvetenskapliga fakultetens dekanus för vidare hantering av ärendet.

Alla som är verksamma vid institutionen har ett ansvar för att missförhållanden eller risker uppmärksammas och åtgärdas. Instruktioner, föreskrifter och rutiner ska följas och missförhållanden och risker rapporteras till prefekten. Skyddsombudet såväl som studerandeskyddsombudet är genom sin roll och kompetens en viktig resurs i arbetsmiljöarbetet, liksom institutionsstyrelsen och institutionens arbetsgrupp för jämställdhet, likabehandling och mångfald. Ingen av dessa har dock ansvar för arbetsmiljön. Det är alltid prefekten som har det yttersta ansvaret.

Handlingsplaner och rutiner

En grundsten i arbetet för en god arbetsmiljö är att handlingsplaner och rutiner för hur man ska förebygga och åtgärda eventuellt uppkomna problem ska finnas. Dessa handlingsplaner och rutiner, som utarbetas i samråd med och följs upp av Statsvetenskapliga institutionens styrelse, ska vara väl kända av alla berörda. En kompetensutvecklingsplan ska upprättas i dialog med den enskilde inför varje läsår. Ett väl

genomtänkt introduktionsprogram för anställda, och för studerande i samband med kursstart på både fristående kurser och programkurser, ska finnas.

En annan grundsten i arbetsmiljöarbetet är att prefekten kontinuerligt håller sig och institutionsstyrelsen underrättad om utvecklingen av arbetsmiljön. Regelbundna personalmöten, skyddsrondsverksamhet, medarbetarsamtal, aktivt rehabiliteringsarbete, arbetsskadehantering samt uppföljning av handlingsplaner för arbetsmiljön är exempel på arbetsmiljörelaterade aktiviteter som förekommer vid Statsvetenskapliga institutionen. Bevakning av de studerandes arbetsmiljö sker genom särskilda skyddsronder och kursvärderingar som inkluderar frågor avseende den fysiska och psykosociala miljön.

Kunskapskrav och uppgiftsfördelning (delegering)

Prefekten och övriga med arbetsuppgifter i arbetsmiljöarbetet ska ha goda kunskaper om verksamheten och känna till de arbetsmiljöföreskrifter som gäller inom det fysiska såväl som det psykosociala området. Det är prefektens uppgift att se till att anställda och studerande informeras om hur dessa föreskrifter ska tillämpas samt att tillse att de berörda har den kunskap som behövs för att undvika skada eller ohälsa. Särskild vikt ska läggas vid introduktion av nya medarbetare, svensktalande såväl som icke svensktalande. I prefektens ansvar ligger också att ha tillsyn över att verksamheten som helhet tillämpar föreskrifterna.

Vid behov kan prefekten fördela arbetsuppgifter i arbetsmiljöarbetet till någon med den kompetens som krävs för uppgifterna. En sådan uppgiftsfördelning (delegering) ska då även omfatta de befogenheter och resurser som behövs för att arbetet ska kunna fullgöras. Tillsynsansvaret ligger dock alltid kvar hos prefekten.

Riskbedömning, åtgärder och uppföljning

Risker i arbetet vid Statsvetenskapliga institutionen undersöks och bedöms på ett systematiskt sätt. Detta gäller både fysiska och psykiska risker, så som till exempel risk för negativ stress och utbrändhet. Exempel på faktorer som kan påverka arbetsmiljön och som ingår i riskbedömningen är arbetsledning, arbetsmängd, arbetsorganisation, arbetstempo, arbetstid, arbetsuppgifternas innehåll, otrygga anställningsförhållanden, konflikter av olika slag (även vetenskapliga), kränkningar, hot, trakasserier och möjlighet till inflytande. Riskbedömningen görs bland annat genom dagliga undersökningar, medarbetarsamtal, personalmöten, enkäter, skyddsronder och olika former av mätningar, till exempel av luftflöden i undervisningslokaler. Riskbedömningar ska alltid dokumenteras och resultera i förslag till åtgärder för att få bort eller minimera riskerna. Prefekten ansvarar för att riskbedömningar genomförs.

Inför beslut om omorganisationer, besparingar, nedskärningar, nyinvesteringar, ny- eller ombyggnader eller andra förändringar i institutionens verksamhet ska arbetsmiljöaspekter alltid beaktas, risker undersökas och konsekvenser bedömas i samverkan med anställda och studerande. Åtgärder ska vidtas för att så långt som möjligt förebygga negativa effekter och minimera risker i den fortsatta verksamheten. Det systematiska arbetsmiljöarbetet som helhet följs upp årligen i samråd med universitetets huvudskyddsombud och Byggnadsenheten enligt den cykel för avstämning som fastslagits av Samhällsvetenskapliga fakulteten.

Mål för arbetsmiljöarbetet för perioden 2015-2017 och handlingsplan för 2017

<i>Mål för arbetsmiljöarbetet vid Statsvetenskapliga institutionen för perioden 2015-2017</i>	<i>Handlingsplan för 2017</i>	<i>Ansvarig person</i>
Organisation		
Årliga medarbetarsamtal ska genomföras med samtliga anställda.	Prefekt och/eller biträdande prefekt genomför medarbetarsamtal.	Prefekt
Kompetensutvecklingsplaner ska finnas för samtliga anställda vid periodens slut 2017.	Lunds universitets mall för utformning av kompetensutvecklingsplan anpassas till institutionens verksamhet.	Prefekt
Samtliga handledare i forskarutbildningen ska genomgå handledarutbildning eller kunna uppvisa motsvarande kompetens.	Handledare i forskarutbildningen som inte har genomgått handledarutbildning ska göra så innan handlingsplanens utgång.	Bitr. prefekt; studierektor för forskarutbildningen
Jämställdhets- och likabehandlingsplan eller motsvarande ska uppdateras och utvecklas årligen.	Arbetsgrupp för jämställdhet och likabehandling utvecklar jämställdhets- och likabehandlingsplan i enlighet med nya riktlinjer för jämställdhetsintegrering och ny diskrimineringslagstiftning.	Bitr. prefekt
Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska följas upp årligen.	Prefekt och skyddsombud gör uppföljning i samråd med huvudskyddsombud och Byggnadsenheten under året.	Prefekt; husprefekt; skyddsombud
Ett "organigram", dvs. en grafisk representation av institutionens organisations-, besluts- och stödstruktur, ska finnas.	Ett "organigram" upprättas under året.	Prefekt
Ohälsa och sjukfrånvaro		
Negativ stress i arbetsmiljön ska motverkas.	Tydlighet i förväntningar liksom hantering av konflikter förbättras.	Prefekt; bitr. prefekt; studierektor för forskarutbildning
Särskild psykosocial skyddsrondd ska genomföras årligen.	Psykosocial skyddsrondd genomförs av prefekt och skyddsombud under vårterminen 2017.	Prefekt; skyddsombud
Nolltolerans mot arbetsskador.	Se förebyggande åtgärder.	Prefekt
Årlig sammanställning av eventuella arbetsmiljörelaterade tillbud ska göras.	Prefekt gör sammanställning i samråd med skyddsombud.	Prefekt; skyddsombud
Låg långtidssjukfrånvaro ska reduceras ytterligare.	Se förebyggande åtgärder.	Prefekt
Rutiner ska införas för att bevaka långtidssjukfrånvaro.		Prefekt

Rehabiliteringssamtal ska föras med varje långtidssjukskriven; rehabiliteringsutredning ska genomföras.	Prefekt ansvarar för att rehabiliteringssamtal hålls och för att rehabiliteringsutredning genomförs. Arbetet sker i samråd med personalenheten och företagshälsovården.	Prefekt
---	---	---------

Förebyggande åtgärder		
Friskvård	Uppmuntra och informera om möjligheten till friskvård, bl a om möjligheten att få ersättning för "friskvårdskostnader" om maximalt 1 870 kr/år.	Prefekt; bitr. prefekt; skyddsombud
Friskvård	Möjlighet till friskvård/promenad ska ges för alla anställda, 1 timme/vecka, mellan kl. 11 och 14.	Prefekt; skyddsombud
Friskvård	Möjlighet att få massage på arbetstid till reducerad kostnad erbjuds institutionens anställda.	Prefekt
Trivselvård	"Kick-off"-internat hålls i augusti; julfest hålls i december; särskilda "inspirationsseminarier" för undervisande personal hålls under året.	Prefekt; bitr. prefekt; studierektor för grundutbildningen; studierektor för forskarutbildningen; skyddsombud
Trivselvård	Påkostat gemensamt lunch- och samlingsrum med fritt kaffe och fri frukt; fruktkorg 2 ggr/vecka.	Prefekt
Nyanställda ska ges god information om arbetsplatsen och om arbetsmiljöarbetet samt om de förmåner som följer med en statlig anställning.	Rutiner för introduktion av nyanställda utvärderas på nytt under året.	Prefekt; bitr. prefekt; studierektor för forskarutbildningen
Gästforskare som vistas vid institutionen ska ges god information om arbetsplatsen och om universitetet och i möjligaste mån erbjudas kontorsutrymme.	Rutiner för mottagande av gästforskare förbättras under året.	Prefekt; husprefekt; bitr. prefekt
Institutionen ska vara en väl fungerande parallellspråkig miljö, där all relevant information ska finnas på både svenska och engelska.	Bevakas kontinuerligt.	Prefekt; bitr. prefekt; studierektor för grundutbildningen; studierektor för forskarutbildningen
Arbetsbeskrivningar för och rollfördelning mellan administrativ personal, inklusive "back up"-funktioner, ska vara tydliga.	Internat diskuterar utformning av administrativt stöd.	Prefekt
Arbets- och undervisningslokaler ska ha ett tillfredsställande inomhusklimat.	Alla upplevda problem felanmäls till Akademiska Hus.	Prefekt; husprefekt; skyddsombud
Undervisningslokaler med tillhörande inventarier ska vara i gott skick.	Översyn av undervisningslokaler sker regelbundet.	Prefekt; husprefekt; studierektor för GU; skyddsombud

Edens utemiljöer ska vara inbjudande och i gott skick.	Edens utemiljöer färdigställs under våren 2017.	Husprefekt; Akademiska Hus
Arbetsplatsens fysiska tillgänglighet ska vara god både för anställda och studenter.	Bevakas kontinuerligt.	Husprefekt; skyddsombud
Varje arbetsplats ska vara individuellt anpassad för att undvika belastningsskador. Särskilda önskemål om den individuella arbetsplatsens utformning ska så långt som möjligt tillgodoses.	Helen Fogelin fungerar som allmän resurs vad gäller frågor om den enskilda arbetsplatsens fysiska utformning. Vid problem med belastningsskador ska företagshälsovården alltid kontaktas.	Prefekt; Helen Fogelin; skyddsombud
Första hjälpen-utbildad personal ska finnas på varje våningsplan (2, 3 och 4). Institutionen ska totalt ha minst sju personer med första hjälpen-utbildning.	Institutionen uppfyller för närvarande Lunds universitets krav. I mån av plats ska ytterligare personer ges möjlighet att delta i första hjälpen-utbildning.	Skyddsombud; husprefekt
All personal ska vara informerad om placering av hjärtstartare i Eden och dess grundläggande funktion.	Ny personal ges en kort introduktion till hjärtstartarens funktion.	Skyddsombud; husprefekt
All personal ska genomgå allmän brandskyddsutbildning alternativt repetitionsutbildning.	Nya omgångar av brandskyddsutbildning genomförs under våren 2017.	Husprefekt; brandskyddsansvarig
Årliga utrymningsövningar ska genomföras och följas upp.	Utrymningsövning planeras och genomförs i samarbete med räddningstjänsten.	Husprefekt; brandskyddsansvarig
Utrymningsvägar ska hållas fria; räddningstjänsten ska ha god tillgänglighet till våra lokaler.	Fortsatta åtgärder för att komma tillrätta med problemet med cykelparkering framför Eden vidtas under våren 2017.	Husprefekt; Akademiska Hus
Årlig skyddsronde och brandskyddsronde ska genomföras och följas upp.	Skyddsronde genomförs under våren 2017. Brandskyddsronde genomförs inför räddningstjänstens tillsyn 2017.	Prefekt; husprefekt; brandskyddsansvarig; skyddsombud
Kris- och katastrofplan ska beslutas av institutionsstyrelsen.	Kris- och katastrofplan uppdateras vid behov.	Prefekt; skyddsombud
Personal och studenter ska ges stöd i överväganden i samband med tjänsteresor och fältarbete resp. beträffande etiska aspekter i forskar- och studentrollen.	En särskild arbetsgrupp kan sammankallas i enskilda ärenden vid behov.	Prefekt; Kristina Jönsson (sammankallande i arbetsgruppen)
Anhöriglista ska uppdateras årligen.	Uppdatering av anhöriglista görs under våren 2017.	Husprefekt; skyddsombud
Personalens personliga säkerhet och trygghet, t ex skydd från stöld och överfall på arbetsplatsen, ska så långt som möjligt garanteras.		Prefekt; husprefekt; skyddsombud
Doktorander ska i möjligaste mån ha tillgång till ett eget arbetsrum.	Rumsfördelning görs av prefekten i samråd med berörd personal.	Prefekt; bitr. prefekt; husprefekt; studierektor för forskarutbildningen; skyddsombud

Studenter ska ges stor möjlighet att påverka arbetsmiljön.	Frågor om studenternas arbetsmiljö behandlas löpande i institutionsstyrelsen. Därtill hålls regelbundet informella möten mellan institutionsledning och företrädare för studenterna. Studenternas arbetsmiljö uppmärksammas också i kursvärderingar.	Prefekt; studierektor för grundutbildningen
Hög tillgänglighet avseende studiearbetsplatser; generösa öppettider i lokaler tillgängliga för institutionens studenter.		Husprefekt; studierektor för grundutbildningen
Studenter med bristande studieresultat ska särskilt följas upp.	Rutiner för identifiering och uppföljning av studenter med bristande studieresultat utarbetas under 2017. Rutiner för hantering av beteendemässigt avvikande studenter utarbetas under 2017.	Studierektor för grundutbildningen; studievägledare
Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska göras tillgängligt via institutionens hemsida.	Information på institutionens nya hemsida om arbetet med arbetsmiljöfrågor ska uppdateras under våren 2017.	Husprefekt; skyddsombud
Information om institutionens olika arbetsgrupper/personer med särskilda ansvarsområden ska göras tillgänglig via institutionens hemsida.	Kontaktuppgifter på hemsidan gällande institutionens olika arbetsgrupper/personer med särskilda ansvarsområden ska uppdateras under vårterminen 2017.	Husprefekt; skyddsombud

Kontakta gärna oss om Du har frågor som rör arbetsmiljöarbetet vid Statsvetenskapliga institutionen eller vid Lunds universitet som helhet

Statsvetenskapliga institutionen
Tomas Bergström, prefekt 046 – 222 96 87
(tomas.bergstrom@svet.lu.se)

Magdalena Bexell, skyddsombud 046 – 222 01 66
(magdalena.bexell@svet.lu.se)

Kristina Gröndahl-Nilsson, husprefekt 046 – 222 80 95
(kristina.grondahl_nilsson@svet.lu.se)

Byggnadsenheten (fysisk arbetsmiljö)
Olle Jernberg, arbetsmiljöingenjör 046 – 222 01 80
(olle.jernberg@bygg.lu.se)

Personalenheten (psyko-social arbetsmiljö)
<http://www.hr-webben.lu.se/arbetsmiljo>

Företagshälsovården
Reception (företagsläkare, företagssköterska 046 – 222 32 80
företagssjukgymnast, företagspsykolog)

Studenthälsan
Reception (företagsläkare, kurator, psykolog, 046 – 222 43 77
företagssköterska, sjukgymnast)

Mer information i frågor om arbetsmiljö finner Du här

Statsvetenskapliga institutionens hemsida. (<http://svet.lu.se>)

Lunds universitets sida avseende arbetsmiljö respektive psyko-social arbetsmiljö.
<http://www.hr-webben.lu.se/arbetsmiljo>

Om något händer vid Lunds universitet (samlad portal med information).
<http://www.medarbetarwebben.lu.se/stod-och-verktyg/om-nagot-hander>

Så förbättras verksamhetens arbetsmiljö. Arbetsmiljöverket 2014. (www.av.se)

Arbetsmiljölagen med kommentarer. Arbetsmiljöverket 2004. (www.av.se)

Systematiskt arbetsmiljöarbete mot stress. Arbetsmiljöverket 2002. (www.av.se)

Exempel på föreskrifter från Arbetsmiljöverket (www.av.se)

AFS 2001:1	Arbetsmiljöverkets föreskrifter om systematiskt arbetsmiljöarbete
AFS 2015:4	Organisatorisk och social arbetsmiljö
AFS 1993:2	Våld och hot i arbetsmiljön
AFS 1993:17	Kränkande särbehandling i arbetslivet
AFS 1994:1	Arbetsanpassning och rehabilitering
AFS 1999:7	Första hjälpen vid krisstöd
AFS 1980:14	Allmänna råd beträffande psykiska och sociala aspekter på arbetsmiljön